

A M A G Y A R K Ö Z T Á R S A S Á G N E V É B E N

A Szegedi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Szegeden, 2007. évi április hó 11. és 12. napján tartott fellebbezési nyilvános ülés alapján meghozta a következő

Í T É L E T E T :

A különösen nagy kárt okozó csalás büntette és más bűncselekmények miatt az I.rendű vádlott **ÉS TÁRSAI** ellen indított büntetőügyben a **Csongrád Megyei Bíróság** 2006. évi október hó 17. napján kihirdetett **2.B.358/2005/155.** számú ítéletének **I.r., II.r., III.r., VIII.r. és IX.r.** vádlottakra vonatkozó és fellebbezések folytán felülbírált részét **m e g v á l t o z t a t j a** az alábbiak szerint:

I.r., II.r. és III.r. vádlottakkal szemben a büntetést **bűnszervezetben** elkövetett bűncselekmények miatt tekinti kiszabottnak.

Az 1. sz. magánfél polgári jogi igényét **e l u t a s í t j a** és I.r., II.r., III.r. vádlottak ezen polgári jogi igényvel kapcsolatos illetékfizetésre kötelezését **m e l l ő z i .**

Egyebekben az elsőfokú ítéletnek I.r., II.r., III.r., VIII.r., IX.r. vádlottakra vonatkozó és fellebbezések folytán felülbírált részét **h e l y b e n h a g y j a .**

Az I.r. és a II.r. vádlottak által az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe beszámítja.

Kötelezi a III.r. vádlottat 9.000 (Kilencezer) forint másodfokú eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére az államnak, a Csongrád Megyei Bírósági Gazdasági Hivatal felhívása szerint.

Megállapítja, hogy a VIII.r. vádlott kirendelt védőjének másodfokú eljárásban felmerült 9.000 (Kilencezer) forint munkadíja az állam terhén marad.

Felhívja az elsőfokú bíróságot, hogy a III.r. vádlott vonatkozásában az összbüntetési eljárást folytassa le.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S :

Az elsőfokú bíróság

az I.r. vádlott bűnösségét 1 rb. társtettességben, folytatólagosan, különösen nagy kárt okozó, üzletszerűen elkövetett csalás bűntettében, 7 rb. társtettességben - ebből 6 rb. folytatólagosan - jelentős kárt okozó, üzletszerűen elkövetett csalás bűntettében, 4 rb. társtettességben - ebből 2 rb. folytatólagosan - nagyobb kárt okozó, üzletszerűen elkövetett csalás bűntettében, 2 rb. nagyobb kárt okozó, üzletszerűen elkövetett csalás bűntettében, 2 rb. - ebből 1 rb. folytatólagosan elkövetett - csalás bűntettében és 3 rb. - ebből 1 rb. folytatólagosan elkövetett - magánokirat-hamisítás vétségében állapította meg. Ezért az I.r. vádlottat halmazati büntetésül 9 év 6 hónap fegyházra és 10 év közügyektől eltiltásra ítélte;

A II.r. vádlott bűnösségét 1 rb. társtettességben, folytatólagosan, különösen nagy kárt okozó, üzletszerűen elkövetett csalás bűntettében, 7 rb. társtettességben - ebből 6 rb. folytatólagosan - jelentős kárt okozó, üzletszerűen elkövetett csalás bűntettében, 4 rb. társtettességben - ebből 2 rb. folytatólagosan - nagyobb kárt okozó, üzletszerűen elkövetett csalás bűntettében állapította meg. Ezért a II.r. vádlottat halmazati büntetésül 8 év 6 hónap fegyházra és 9 év közügyektől eltiltásra ítélte (a II.r. vádlottat az ellene 2 rb. társtettességben - ebből 1 rb. folytatólagosan - elkövetett csalás bűntette miatt emelt vád alól felmentette. Az ítéletnek ez a rendelkezése fellebbezések hiányában első fokon jogerőre emelkedett);

A III.r. vádlott bűnösségét a következő bűncselekmények bűnsegédi bűnrészességében állapította meg: 1 rb. társtettességben, folytatólagosan, különösen nagy kárt okozó, üzletszerűen elkövetett csalás bűntettében, 7 rb. társtettességben - ebből 6 rb. folytatólagosan - jelentős kárt okozó, üzletszerűen elkövetett csalás bűntettében, 4 rb. társtettességben - ebből 2 rb. folytatólagosan - nagyobb kárt okozó, üzletszerűen elkövetett csalás bűntettében, 1 rb. nagyobb kárt okozó, üzletszerűen elkövetett csalás bűntettében és 1 rb. magánokirat-hamisítás vétségében. Ezért a III.r. vádlottat halmazati büntetésül 7 év fegyházra és 8 év közügyektől eltiltásra ítélte (a III.r. vádlottat az ellene 2 rb. társtettességben - ebből 1 rb. folytatólagosan - elkövetett csalás bűntettéhez nyújtott bűnsegédi bűnrészesség miatt emelt vád alól felmentette. Az ítéletnek ez a rendelkezése első fokon jogerőre emelkedett);

Bf.II.32/2007/38.

okozó, üzletszerűen elkövetett csalás bűntettében és 1 rb. magánokirat-hamisítás vétségében. Ezért a III.r. vádlottat halmazati büntetésül 7 év fegyházra és 8 év közügyektől eltiltásra ítélte (a III.r. vádlottat az ellene 2 rb. társtettességben - ebből 1 rb. folytatólagosan - elkövetett csalás bűntettéhez nyújtott bűnsegédi bűnrészesség miatt emelt vád alól felmentette. Az ítéletnek ez a rendelkezése első fokon jogerőre emelkedett);

A IX.r. vádlott bűnösségét társtettességben elkövetett közokirat-hamisítás bűntettéhez nyújtott felbujtói bűnrészességben állapította meg. Ezért a IX.r. vádlottat 6 hónap börtönre és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte. Elrendelte a Kecskeméti Városi Bíróság 15.B.1990/2001/3. számú ítéletével kiszabott 4 hónap börtön végrehajtását.

Az I.r. és a II.r. vádlott esetében rendelkezett az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról.

Megállapította, hogy az I., II. és a III.r. vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható.

Az I., II. és III.r. vádlottat egyetemlegesen kötelezte kártérítés megfizetésére az **1. sz.** , **2. sz.** , **3. sz.** , a **4. sz.** és az **5. sz.** magánfelek részére, valamint egyetemlegesen kötelezte e vádlottakat az állam részére illeték megfizetésére oly módon, hogy **2. sz.** és a **3. sz.** magánfelek részére megítélt kártérítési összeg után járó illeték megállapításánál az I.r. vádlott esetében mérsékelt illetéket alkalmazott.

A **6. sz.** magánfél polgári jogi igényét elutasította.

Az I., II. és III.r. vádlottat részben egyetemlegesen, részben külön a személyüket illetően felmerült bűnügyi költség megfizetésére kötelezte.

A **VIII.r.** vádlottat a következő bűncselekmények bűnsegédi bűnrészessége miatt emelt vád alól mentette fel: 1 rb. társtettességben, folytatólagosan, különösen nagy kárt okozó, üzletszerűen elkövetett csalás büntette, 7 rb. társtettességben - ebből 6 rb. folytatólagosan - jelentős kárt okozó, üzletszerűen elkövetett csalás büntette, 4 rb. társtettességben - ebből 2 rb. folytatólagosan - nagyobb kárt okozó, üzletszerűen elkövetett csalás büntette, 2 rb. társtettességben - ebből 1 rb. folytatólagosan elkövetett - csalás büntette.

Megállapította, hogy 206.700,- Ft bűnügyi költség az állam terhén marad.

Az ítélet IV., V. és VI.r. vádlott vonatkozásában első fokon jogerőre emelkedett, míg a VII.r. vádlott esetében az ügyet az elsőfokú bíróság elkülönítette.

Az elsőfokú ítélet ellen az I., II. és III.r. vádlott esetében ellenérdekű fellebbezések bejelentésére került sor.

Az ügyész az I.r., a II.r., a III.r. vádlott terhére jelentett be fellebbezést, súlyosításért, hosszabb tartamú fegyházbüntetés és a II., valamint a III.r. vádlott esetében hosszabb tartamú mellékbüntetés kiszabása végett, ezen kívül I., II. és III.r. vádlott tekintetében annak az ítélet rendelkező részében történő megállapítása végett, hogy e vádlottak a cselekményüket bűnszervezetben követték el.

Az ügyész fellebbezett az ítélet részbeni megalapozatlansága okából, a tényállásnak az iratok tartalma alapján történő kiegészítése végett is, valamint a VIII.r. vádlott felmentése miatt, e vádlott terhére, bűnösségének a vád tárgyává tett bűncselekményekben történő megállapítása és vele szemben fegyházbüntetés és közügyektől eltiltás mellékbüntetés kiszabása végett.

Az ügyész fellebbezését írásban részletesen megindokolta. Ebben fenntartva a már korábban, írásban benyújtott fellebbezését, részletes indokát adta, hogy mely tényekből levont következtetés alapján látja megállapíthatónak a bűnszervezet **(1. sz. gazdasági társaság megnevezése)** működésén túli meglétét, illetve a VIII.r. vádlott bűnösségét akként, hogy ez a vádlott is bűnszervezetben követte el a bűncselekményeket. A VIII.r. vádlott esetében írásban részletesen indokolt fellebbezése annyiban tért el a korábbi, rövid írásos fellebbezésétől, hogy a VIII.r. vádlott vonatkozásában utóbb eggyel enyhébb végrehajtási fokozat, vagyis börtönbüntetés kiszabását, valamint a bűnügyi költségekben történő marasztalást indítványozta.

Az elsőfokú ítélet kihirdetésekor nyomban bejelentett védelmi fellebbezések a következők voltak:

Bf.II.32/2007/38.

Az I.r. vádlott és védője egyezően a bűnszervezet megállapításának mellőzése és a polgári jogi igények elutasítása végett, valamint azért jelentett be fellebbezést, hogy a bíróság az I.r. vádlott bűnösségét csak azon bűncselekmények elkövetésében állapítsa meg, amelyekre beismerő vallomást tett, egyebekben az I.r. vádlott felmentését, illetőleg a kiszabott büntetés enyhítését kérték.

A II.r. vádlott és védője téves tényállás miatt, a bűnszervezet megállapításának mellőzése érdekében, elsődlegesen a II.r. vádlott felmentése, másodlagosan a kiszabott szabadságvesztés jelentős enyhítése érdekében jelentett be fellebbezést.

A III.r. vádlott és védője egyezően a tényállás téves megállapítása miatt, a bűnszervezet mellőzése végett jelentett be fellebbezést, elsődlegesen a III.r. vádlott felmentése, másodlagosan a kiszabott büntetés enyhítése érdekében.

A IX.r. vádlott felmentés végett jelentett be fellebbezést, míg védője elsődlegesen a IX.r. vádlott felmentése, másodlagosan a kiszabott büntetés enyhítése végett fellebbezett.

Az I.r. vádlott meghatalmazott védője, a II.r. vádlott és a III.r. vádlott kirendelt védője a fellebbezést írásban részletesen megindokolta (Bf. iratok 2., 6., 32-34. sorszám).

Az I.r. vádlott meghatalmazott védője fellebbezésének indokolásában (Bf. iratok 33., 34. sorszám) részletesen kifejtette azon álláspontját, mely okból nem látja megállapíthatónak, hogy az I.r. vádlott bűnszervezetben követte el a bűncselekményeket. Kitért arra is, hogy álláspontja szerint az I.r. vádlott nem eleve

azzal a szándékkal vásárolta meg a **(1. sz. gazdasági társaság megnevezése)**-beli üzletrészt, hogy annak kereteit felhasználva kereskedelmi cégeket tévedésbe ejtsen és ezzel rendszeres haszonra tegyen szert. A védő fellebbezésében azt indítványozta, hogy a másodfokú bíróság az I.r. vádlott esetében állapítsa meg, hogy nem bűnszervezet, hanem bűnszövetség tagjaként követte el a terhére rótt bűncselekményeket és vele szemben a kiszabott fegyházbüntetés tartamát enyhítse. A polgári jogi igények elutasítását pedig arra figyelemmel indítványozta, hogy álláspontja szerint a károkozás a II.r. vádlott magatartásának következménye.

A II.r. vádlott Bf. iratok 2. sorszám alatt érkezett, 2006. november 27-én és 2006. december 5-én kelt fellebbezésének indokolásában - állítása szerint - a nyomozás során elkövetett eljárási szabálysértésekre figyelemmel, valamint azért, mert véleménye szerint az elsőfokú ítélet a tényállás hiányossága és téves ténybeli következtetések miatt megalapozatlan, az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését kérte. Határozott álláspontja szerint az ítélet megalapozatlanságát az is eredményezte, hogy **(1. sz. tanú neve)** tanú a büntetőeljárásban hamisan tanúskodott. Emellett indítványozta azon személyek tanúkénti kihallgatását, akiket az elsőfokú bíróság sértettként nem hallgatott ki. A Bf. iratok 6. sorszám alatt érkezett, 2007. január 17-i keltezésű fellebbezésének indokolásában elsődlegesen a bűnszervezet megállapításának mellőzésére vonatkozó fellebbezését indokolta, majd beismerő vallomásra hivatkozva lényegében a kiszabott büntetés enyhítését kérte.

A III.r. vádlott kirendelt védője fellebbezésének indokolásában (Bf. iratok 32. sorszám) korábban szóban bejelentett fellebbezését azonos tartalommal fenntartotta. Továbbra is elsődlegesen a III.r. vádlott felmentését indítványozta valamennyi vád tárgyává tett bűncselekményt illetően, másodlagosan annak mellőzését kérte, hogy a III.r. vádlott az ítéleti tényállás IV. pontjában részletezett cselekményeket bűnszervezetben követte el. Az enyhítő körülmények figyelembe vételével a III.r. vádlottal szemben kiszabott büntetés enyhítését kérte.

A fellebbviteli főügyészség átiratában az I., a II. és a III. vádlott terhére, e vádlottak vonatkozásában a fő- és II., III.r. vádlott tekintetében a mellékbüntetések súlyosítására irányuló, valamint az ítélet részbeni megalapozatlansága miatt bejelentett ügyészi fellebbezést annak indokaival együtt fenntartotta. Indítványozta annak rendelkező részben való megállapítását, hogy az I., II., III. és VIII.r. vádlottak a bűncselekményeket bűnszervezetben követték el, e vonatkozásban annak megállapítását is kérte, hogy e vádlottak a **(1. sz. gazdasági társaság megnevezése)** működésén túli bűnszervezet tagjaként működtek.

A VIII.r. vádlott esetében a terhére bejelentett, bűnösségének megállapítását célzó fellebbezést akként módosította, hogy az ítéleti tényállás IV/13. és 14. pontja **(1. sz. sértett** és a **2. sz. sértett** sérelmére elkövetett bűncselekmények) tekintetében a

fellebbezést visszavonta. Az elsőfokú ügyész írásban indokolt fellebbezésétől eltérően azonban nem börtön, hanem fegyházbüntetés kiszabását indítványozta.

Bf.II.32/2007/38.

Indítványt tett a tényállás kiegészítésére, illetve helyesbítésére, a IX.r. vádlott esetében az elsőfokú ítélet helybenhagyására, a II. és a III.r. vádlottnál a részjogerő megállapítására.

Az ügyésznek az V.r. vádlott esetében az ítélet kézbesítésére tett észrevétele és az eljárás esetleges elkülönítésére tett indítványa téves és megalapozatlan volt, mert az iratok szerint az elsőfokú bíróság - helyesen - az V.r. vádlottra nem is terjesztette fel az iratokat. Utóbb (Bf. 23. sorszám alatt) a megyei bíróság hivatalból tájékoztatta arról a másodfokú bíróságot, hogy az ítélet az V.r. vádlott vonatkozásában első fokon 2007. február 7. napján jogerőre emelkedett.

Tekintettel arra, hogy az ügyész átiratában a VIII.r. vádlott esetében fellebbezését a már jelzett két bűncselekmény vonatkozásában visszavonta, az elsőfokú bíróság felmentő rendelkezése a 2 rb. társtettességben - ebből 1 rb. folytatólagosan - elkövetett csalás büntetétéhez nyújtott bűnsegédi bűnrészesség miatt emelt vád alól a VIII.r. vádlott esetében is jogerőre emelkedett és ez nem képezte a felülbírálat tárgyát.

A fellebbezési nyilvános ülésen az ügyész az átiratában írtakat azzal a pontosítással tartotta fenn, hogy a III.r. vádlott esetében az ügyészi fellebbezés hosszabb főbüntetés kiszabására is irányul, míg a VIII.r. vádlott bűnösségének megállapítása esetén börtönbüntetés kiszabását indítványozta.

A nyilvános ülésen a vádlottak és védőik a korábban bejelentett, esetenként írásban is megindokolt fellebbezéseiket lényegében azonos tartalommal fenntartották.

Az I.r. vádlott meghatalmazott védője írásban benyújtott fellebbezését annyiban pontosította, hogy az továbbra is az I.r. vádlott részfelmentésére irányult. Az I.r. vádlott részbeni beismerő vallomásra tekintettel csak azokban a bűncselekményekben történő bűnösségének megállapítását kérte, melyek elkövetését az I.r. vádlott beismerte. Ezért a részfelmentés mellett a kiszabott büntetés enyhítését, a bűnszervezet megállapításának mellőzését, ehelyett bűnszövetség tagjakénti elkövetés megállapítását kérte.

A II.r. vádlott védője védence írásban benyújtott fellebbezésével összhangban elsődlegesen az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését kérte. Álláspontja szerint a bűnszervezet megállapíthatóságának feltételei nem állnak fenn. A II.r. vádlott az 1. sz.

gazdasági társaság beindításában nem vett részt, annak működéséhez csak később csatlakozott és kizárólag az értékesítés során tevékenykedett. Ezért másodlagos indítványként fenntartotta a II.r. vádlott felmentése végett bejelentett fellebbezését is. Tekintettel arra, hogy álláspontja szerint az elsőfokú bíróság eljárási szabály megszegésével (téves logikai következtetéssel) mondta ki, hogy a II.r. vádlott bűnszervezet tagjaként követte el a bűncselekményeket, ezért harmadlagosan a bűnszervezetben elkövetés megállapításának mellőzését és az enyhítő körülmények nyomatékára figyelemmel a kiszabott büntetés jelentős enyhítését kérte.

A III.r. vádlott védője is fenntartotta a fellebbezést és azt indokolta. Elsődlegesen azt indítványozta, hogy a másodfokú bíróság a III.r. vádlottat bizonyíték hiányában mentse fel az ellene emelt vád alól. A tényállás II. pontja tekintetében arra hivatkozott, hogy a III.r. vádlott jóhiszeműen állította ki az I.r. vádlott részére a valótlan tartalmú munkáltatói igazolást és azt nem tudta, hogy az I.r. vádlott ezt csaláshoz kívánja felhasználni. A tényállás IV. pontja vonatkozásában álláspontja szerint tanúvallomások és az egyéb beszerzett bizonyítékok nem szolgáltatnak kellő bizonyosságot ahhoz, hogy a III.r. vádlott szándékosan segítséget nyújtott a bűncselekmények elkövetéséhez.

Másodlagosan fenntartotta a bűnszervezetben elkövetés megállapításának mellőzésére és a kiszabott büntetés enyhítésére irányuló fellebbezését.

A VIII.r. vádlott védője az elsőfokú ítélet VIII.r. vádlottra vonatkozó részének helybenhagyását indítványozta.

A IX.r. vádlott védője elsődlegesen bizonyítékok hiánya okából e vádlott felmentését, másodlagosan a kiszabott büntetés enyhítését kérte.

A nyilvános ülésen jelenlévő I.r., II.r. és III.r. vádlottak fellebbezéseiket fenntartva mindenben csatlakoztak a védőjük által előadottakhoz. Közülük a II.r. vádlott részletesen kifejtette, mely körülményekre figyelemmel nem tartja megállapíthatónak, hogy a vád szerinti bűncselekményeket bűnszervezetben követték el. Saját cselekvőségét illetően azt adta elő, hogy a **(1. sz. gazdasági társaság megnevezése)** megalakításában nem vett részt, az 1. sz. **gazdasági társaság** részére csupán árut vásárolt. E körben arra is hivatkozott, hogy maguk a sértettek sem tettek Bf.II.32/2007/38.

meg mindent annak érdekében, hogy kár ne érje őket. Emellett volt olyan sértett (11. sz. **sértett megnevezése**), aki őket ejtette tévedésbe, hiszen romlott árut értékesített nekik.

Az ítéletábra kizárólag az ügyésznek a bünszervezetben elkövetésnek az ítélet rendelkező részében történő feltüntetésére, mint a büntetés kiszabásával összefüggő rendelkezés megállapítására vonatkozó indítványát tartotta alaposnak.

A másodfokú bíróság a fellebbezésekkel megtámadott ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt a Be. 348. § (1) bekezdése alapján, a Be. 349. § (1) bekezdésében írt korlátok között bírálta felül. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a perrendi szabályok betartásával folytatta le. Nem tévedett akkor sem, amikor a III.r. vádlott bűnösségét bűnsegédként elkövetett magánokirat-hamisítás vétségében is megállapította. Ennek külön észrevételezését az ítéletábra azért tartotta szükségesnek, mert bár az ügyészi vádirat III. pontja részletesen tartalmazza a III.r. vádlott e körben kifejtett cselekvőségét, az ügyész a III.r. vádlottnak ezt a cselekményét a büntetőeljárás során nem minősítette be. A vádirat benyújtására azonban 2005. április 6. napján, vagyis a 2006. évi LI. tv. hatályba lépését (2006. július 1.) megelőzően került sor. A vádiratnak a Be. 217. § (3) bekezdés c) pontjában megnyilvánuló kellékhányossága (a vád tárgyává tett cselekménynek a Btk. szerinti minősítését is tartalmaznia kell) azonban nem akadályozza a vádlott büntetőjogi felelősségre vonásának. Csak a teljesség érdekében jegyzi meg az ítéletábra, hogy a 2006. évi LI. tv. módosító rendelkezései mellett is helye lenne a vádlott büntetőjogi felelősségre vonásának abban az esetben is, ha a vádirat benyújtására 2006. július 1. napja után került volna sor, mivel a vádirati tényállás részletesen tartalmazza a vádlott cselekvőségét és bár azt az ügyész nem minősítette be, de a bizonyítási eljárás adatai kétség kívül alátámasztják. A vádiratnak ez a kellékhányossága a kialakulóban lévő bírói gyakorlat szerint abban az esetben sem eredményezheti az eljárás Be. 267. § (1) bekezdés k) pontja szerinti megszüntetését, ha az ügyész nem tesz eleget a Be. 268. § (1) bekezdésében írtaknak.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást rendkívül széles körben lefolytatta. Minden olyan lényeges tanút, akik vagy a sértettek oldaláról, vagy a **(1. sz. gazdasági társaság megnevezése)** működésével kapcsolatosan tudtak vallomást tenni, az eljárás során kihallgatott. Helyesen döntött, amikor **2. sz. tanú** ismételt kihallgatására, valamint **(név)** tanúkénti kihallgatására vonatkozó bizonyítási indítványokat elutasította. **2. sz. tanút** egyszer már tanúként kihallgatta, aki ekkor elismerte, hogy az **(11. sz. sértett megnevezése)** szállítmányai között voltak minőséghibás termékek is. Ez a tény azonban a vádlottak büntetőjogi felelősségét nem, legfeljebb az **(11. sz. sértett megnevezése)** által indítandó polgári perben megállapítható kár összegét befolyásolja. Ezért e tanú ismételt megidézése, kihallgatása - ahogy arra az elsőfokú bíróság helyesen mutatott rá - csak az eljárás elhúzódását eredményezte volna. Abban is helyesen foglalt állást az elsőfokú bíróság, hogy a vádlottak büntetőjogi felelősségének megállapításához nem szükséges **(név)** tanúkénti kihallgatása sem. A

megfelelően széles körben lefolytatott bizonyítási eljárásra tekintettel az ítéltábla elutasította a II.r. vádlott azon bizonyítási indítványát, mely továbbra is a fenti tanúk kihallgatására vonatkozott. Az elsőfokú bíróság által felvett bizonyítás igen széles körű, részletes és meggyőző volt, így a másodfokú bíróság további bizonyítás felvételét szükségtelennek tartotta.

A II.r. vádlott állításait **(1. sz. tanú neve)** tanúvallomásának hamisságát illetően az eljárás adatai kétségek nélkül megcáfolják.

A perrendi szabályok maradéktalan betartásával felvett bizonyítási eljárás eredményeként az elsőfokú bíróság megalapozott tényállást állapított meg, az csak igen kis mértékben szorult helyesbítésre, illetőleg kiegészítésre. Az ítéltábla a Be. 352. § (1) bekezdés a) pontjára figyelemmel az elsőfokú ítélet tényállását az iratok alapján a következőkkel egészítette ki, illetőleg helyesbítette:

A III.r. vádlottat a Pécsi Városi Bíróság 2006. szeptember 15. napján kihirdetett 2.B.1873/2004/222. számú ítéletével, amely a Baranya Megyei Bíróság 2.Bf.434/2006/12. számú ítéletével emelkedett jogerőre, a 2002. áprilisától augusztusáig megvalósított 1 rb. különösen nagy kárt okozó, üzletszerűen, folytatólagosan elkövetett csalás büntette, 8 rb. üzletszerűen, folytatólagosan elkövetett, jelentős kárt okozó csalás büntette, 17 rb. üzletszerűen elkövetett, nagyobb kárt okozó csalás büntette, melyből 7 rb. folytatólagosan elkövetett és folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége miatt halmazati büntetésül 7 év börtönre és 8 év közügyektől eltiltásra ítélte.

Bf.II.32/2007/38.

A IX.r. vádlottat a Kalocsai Városi Bíróság 1999. április 12. napján kelt - tárgyalás mellőzésével hozott - és 2001. április 2. napján jogerőre emelkedett 3.B.139/1999/2. számú végzésével 9 rb. közokirat-hamisítás büntette miatt 3 hónap, végrehajtásában 1 év próbaidőre felfüggesztett fogházbüntetésre ítélte. A próbaidő 2002. április 1. napján járt le.

Az elsőfokú bíróság több bűncselekmény esetén nem tüntette fel annak elkövetési helyét. Ezért az ítéltábla a következők szerint egészítette ki az elsőfokú ítélet tényállását:

A bűncselekmények elkövetési helye **(település megnevezése)** volt az elsőfokú ítélet következő tényállási pontjaiban: IV/1. **3. sz.**, IV/2. 4. sz., IV/5. 5. sz., IV/13. **1. sz. sértett** sérelmére elkövetett bűncselekmények esetében, hiszen a szerződések megkötésére és ezzel egyidejűleg a sértettek tévedésbe ejtésére **(település megnevezése)**-en került sor.

A bűncselekmények elkövetési helye, vagyis a szerződések megkötésének és a sértettek tévedésbe ejtésének helye **(település megnevezése)** volt az elsőfokú ítélet következő tényállási pontjaiban: IV/6. 6. sz., IV/11. 7. sz. sérelmére megvalósított bűncselekmények esetén, továbbá a I. és a II. tényállási pontokban, vagyis az I.r. vádlott által az 8. sz., illetve a 9. sz. sértett sérelmére megvalósított bűncselekményeknél, a III. tényállási pont esetében a IX.r. vádlott által elkövetett bűncselekménynél.

A tényállás IV/3. pontjában 10. sz. sértett sérelmére elkövetett bűncselekmény elkövetési helye **(település megnevezése)**, a IV/4. pont esetében a 11. sz. sértett sérelmére megvalósított bűncselekménynél **(település megnevezése)**, a IV/8. pontban az 12. sz. sértett sérelmére elkövetett bűncselekménynél **(település megnevezése)**, a IV/9. pontnál az **13. sz. sértett** sérelmére elkövetett bűncselekménynél **(település megnevezése)**, a IV/10. a 14. sz. sértett sérelmére elkövetett bűncselekmény esetében pedig **(település megnevezése)**.

A **1. sz. magánfél** 2003. március 28. napján 1.Gpk.50013/2003/1. szám alatt 63.742.699,- Ft tőke és ezen összeg 2003. február 11. napjától a kifizetés napjáig járó évi 20 %-os kamatának megfizetésére fizetési meghagyást nyújtott be a **(1. sz. gazdasági társaság megnevezése)**-vel szemben a Csongrád Megyei Bíróságra. A fizetési meghagyás 2003. április 18. napján jogerőre emelkedett. A **1. sz. magánfél** ezért a vádlottakkal, illetőleg a **(1. sz. gazdasági társaság megnevezése)**-vel szemben 232.813,- Ft-ra tartotta fenn polgári jogi igényét (I. nyomozati kötet 207. oldal). Ez az összeg nem képezte a jogerős fizetési meghagyás tárgyát. A sértettnek az **(pénzügyintézet megnevezése)** kárenyhítésként 1.700.000,- Ft-ot fizetett ki (I/103. és 106. oldal), amely meghaladja a polgári jogi igényként bejelentett összeget.

A tényállás IV/3. pontjában a 10. sz. sértett által 2003. február 12. napján leszállított száraztészta értéke helyesen 674.285,- Ft (I/231.).

A IV/5. tényállási pontban az 5. sz. sértettnek a vádlottak 1.664.410,- Ft kárt okoztak (II/7.), amelyből az eljárás során 1.482.910,- Ft nem térült meg.

Egyebekben az elsőfokú ítélet tényállása hiánytalan, azt az előbb írt kiegészítésekkel és helyesbítésekkel a másodfokú bíróság a felülbírálat során irányadónak tekintette.

Itt jegyzi meg az ítéletábra, hogy nyilvánvalóan elírás folytán az elsőfokú ítélet jogi indokolása a 32. oldal 1. bekezdésében a I/9. pont sértettjeként a 6. sz. sértettet tüntette fel az **13. sz. sértett** helyett. Ezért ezt az elírást itt helyesbítette az ítéletábra.

A bejelentett fellebbezésekkel kapcsolatosan az ítélet tábla a következő álláspontra helyezkedett:

1.) A II.r. vádlott és védője elsődlegesen az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését kérték. Az ítélet tábla az előzőekben már rámutatott, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a perrendi szabályok betartásával folytatta le, és megalapozott, a másodfokú felülbírálat során is irányadónak tekintett tényállást állapított meg. Az elsőfokú bíróság nem követett el eljárási szabálysértést, amely az ítélet hatályon kívül helyezését eredményezhetné. Az ügy szempontjából valamennyi lényeges bizonyítékot beszerezte, azokat egyenként és összességükben is körültekintően megvizsgálta. Az általa megállapított tényekből helyes logikai okfejtéssel vont le következtetéseket, amelyek csak kis mértékben, az ügy érdemét nem érintően, a később kifejtendők szerint szorulnak helyesbítésre. Ezért az ítéletet ez okból sem kellett

Bf.II.32/2007/38.

hatályon kívül helyezni. Így a II.r. vádlott és védőjének ez irányú fellebbezése alaptalan volt.

2.) Az I., a II., a III. és a IX.r. vádlottak, valamint védőik fellebbezései elsődlegesen - a II.r. vádlott és védője esetében másodlagosan - e vádlottak teljes körű, illetőleg az I.r. vádlott esetében részfelmentésre irányultak. Az ítélet tábla többször utalt rá, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást a bizonyítékok mérlegelésével állapította meg. Tényállása megalapozott és irányadó volt a másodfokú felülbírálat során. A felmentésre irányuló fellebbezések a bizonyítékok mérlegelését támadták. Megalapozott tényállás esetében a másodfokú eljárásban nincs törvényes lehetőség a bizonyítékok eltérő mérlegelésére, ezért az ezt támadó fellebbezések szintén nem vezethettek eredményre.

3.) A bűnszervezetben elkövetés megállapítása.

a) Az ügyészi fellebbezés arra is irányult, hogy a másodfokú bíróság egészítse ki az elsőfokú ítélet tényállását az ügyész írásban indokolt fellebbezésében, valamint a fellebbviteli főügyészség átiratában foglaltakkal és ennek alapján állapítsa meg, hogy a vádlottak a **(1. sz. gazdasági társaság megnevezése)** működésén túli, lényegében egy szélesebb körű bűnszervezet tagjaiként követték el a bűncselekményeket. E körben az ítélet tábla - annak megismétlése nélkül - mindenben osztotta az elsőfokú bíróság által az ítélet 17. oldal 3. bekezdésében és 71. oldalán kifejtetteket. Nem értett egyet azonban az elsőfokú bíróságnak az ítélet 62. oldal 2. bekezdésében részletezett álláspontjával. A megyei bíróság ugyanis azért nem látta megállapíthatónak a **(1. sz. gazdasági társaság megnevezése)** működésén túli

bűnszervezet megállapítását, mert a működést illetően feltűnő hasonlóságot mutató, a II.r. vádlott érdekeltségi körébe tartozó **(2. sz. gazdasági társaság megnevezése)**-vel, illetőleg a III.r. vádlott érdekeltségi körébe tartozó **(3. sz. gazdasági társaság megnevezése)**-vel kapcsolatos büntetőeljárás az elsőfokú ítélet meghozatalakor még jogerősen nem fejeződött be. Mint ahogy a Szegedi Ítéltábla Bf.II.240/2006/90. számú határozatában már rámutatott, nem szükséges jogerős bírósági ítélet vagy a vád által is tartalmazott, az adott eljárásban felvett, teljes körű bizonyítás ahhoz, hogy a bíróság akárcsak az általánosság szintjén ugyan, de megállapítsa azt, hogy a vádlottak a bűncselekményeket bűnszervezetben követték el.

Az ügyészi okfejtés szerint a (2. sz. gazdasági társaság megnevezése), a **(3. sz. gazdasági társaság megnevezése)** és a **(1. sz. gazdasági társaság megnevezése)** működésének hasonlósága, illetőleg azonossága, az áru megrendelések azonos mechanizmusa, a (település megnevezése)-i, a (település megnevezése)-i, a (település megnevezése)-i cégekkel kapcsolatban álló és tőlük vásárló gazdasági társaságok tekintetében érintett személyek hajléktalan, alacsony egzisztenciájú volta vagy külföldi állampolgársága, a sértettekkel kapcsolatos gazdasági ügymenet azonossága, a halasztott fizetésekkel és az áruk egyenértékének ki nem egyenlítésével megvalósított tévedésbe ejtés, valamint a Pécsi Városi Bíróság tájékoztatásában, a Nyíregyházi Városi Ügyészség vádiratában, az elsőfokú bíróságnak az ügyek egyesítésére vonatkozó indítvány elutasításáról döntő végzésében, a III.r. vádlott védőjének e végzés elleni fellebbezésében, illetőleg e fellebbezést elbíráló másodfokú határozatban írtakra tekintettel állapítható meg, hogy létezett e **gazdasági társaságokon** kívül, esetleg azok fölött álló olyan szervezet, amely e **gazdasági társaságok** megalakítását, kezdeti kifizetéseit finanszírozta. Tény, hogy a II.r. vádlott által működtetett (2. sz. gazdasági társaság megnevezése) is halasztott fizetések ígéretével rendelt meg nagy mennyiségű árut, amelyet utóbb nem fizetett ki (Nyíregyházi Városi Ügyészség B.3379/2002. számú vádirata). Tény, hogy a III.r. vádlott által működtetett **(3. sz. gazdasági társaság megnevezése)** (település megnevezése) a (4. sz. gazdasági társaság megnevezése)-nek értékesítette a megrendelt áruk nagy részét (legalábbis a szállítólevelek tanúsága szerint), amely **gazdasági társaságban** szintén egy román állampolgár volt az ügyvezető, csakúgy, mint a **(1. sz. gazdasági társaság megnevezése)**-vel kapcsolatban álló **(5. sz. gazdasági társaság megnevezése)**-ben. Megállapítható, hogy mind a **(1. sz. gazdasági társaság megnevezése)**, mind a **(3. sz. gazdasági társaság megnevezése)** főként olyan cégektől rendelt árut, akik elfogadták a halasztott fizetési feltételt. Adatok merültek fel arra vonatkozóan is, hogy a **(3. sz. gazdasági társaság megnevezése)** és a **(1. sz. gazdasági társaság megnevezése)** is **(település megnevezése)**-on a **(6. sz. gazdasági társaság megnevezése)**-től bérelt raktárhoz szállíttatta le a megrendelt árukat. Tény az is, hogy az I.r. vádlottnak nem volt pénze, hogy a **(1. sz. gazdasági társaság megnevezése)**-ben üzletrészt vásároljon, hiszen éppen azért akart kereskedelmi vállalkozásba fogni, hogy ezáltal nagy haszonra tegyen szert. Bár a II.r. vádlottnak

volt olyan vallomása, mely szerint a **gazdasági társaság** megalakulását ő finanszírozta, utóbb ezt a vallomását visszavonta és csak azt ismerte el, hogy a **(1. sz. gazdasági társaság megnevezése)** árubeszerzésében vett részt. Mindezek a tények azonban az ítéltábla álláspontja szerint nem szolgáltatnak kellő alapot olyan következtetés levonására, mely szerint létezett egy, a **gazdasági társaságok** fölött álló „csúcsszervezet”, amely finanszírozta a **gazdasági társaságok** és a hozzájuk „vevőként” rendelt **gazdasági társaságok** megalakulását és a kezdeti készpénzes kifizetéseket. Ilyen bünszervezet fennállását akkor sem lehet ítéleti bizonyossággal kimondani, ha maguk az eljáró hatóságok több határozatukban (esetleg csak tájékoztatásukban) maguk is elismerik a **gazdasági társaságok** működése közötti feltűnő hasonlóságot. Az eljárások során (ideértve a már jogerősen befejeződött pécsi büntetőeljárást
Bf.II.32/2007/38.

is) semmiféle adat nem merült fel arra vonatkozóan, hogy léteznek olyan személyek, akik a jelen ügyben érintett vádlottakat irányították vagy készpénzzel ellátták volna. Egyéb iránt bünszervezet fennállását sem a jogerős pécsi ítélet nem állapított meg, sem a nyíregyházi vád nem tartalmaz. Ezért az ítéltábla büntetőjogi bizonyossággal nem látta megállapíthatónak egy, a **(1. sz. gazdasági társaság megnevezése)** működésén túli bünszervezet létét.

b) Az ügyészi indítvánnyal ellentétben az I., a II. és a III.r. vádlottak, valamint védőik fellebbezése a bünszervezet megállapításának mellőzésére irányult. E körben az ítéltábla - mint ahogy az előzőekben már rámutatott - mindenben osztotta az elsőfokú bíróságnak azt az álláspontját, hogy I., II., III.r. vádlottak tevékenységüket olyan bünszervezet keretében valósították meg, melynek ők voltak a tagjai. A bünszervezetben elkövetés megállapításának mellőzésére irányuló védelmi fellebbezések is lényegében a bizonyítékok mérlegelését támadták. Az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás adatai alapján megalapozottan állapította meg, hogy I.r. vádlott eleve azzal a szándékkal vásárolta meg a **(1. sz. gazdasági társaság megnevezése)** 90 %-os üzletrészt, hogy e **gazdasági társaság** kereteit felhasználva II.r. vádlottal közösen és a III.r. vádlott segítségével több nagy szállítót a halasztott fizetés ígéretével tévedésbe ejtsen, majd az ellenérték visszafizetésének szándéka nélkül a leszállított árukat haszonszerzés végett ismeretlen körülmények között értékesítse. Az iratok tartalmával egybehangzóan hivatkozott arra az elsőfokú bíróság, hogy az áruk megrendelésére vonatkozó szerződéseket az I.r. vádlott írta alá, az áru ellenértékét sürgető sértetteket ő hitegette, megtévesztésre alkalmas banki igazolást vagy inkasszóra alkalmatlan azonnali beszedési megbízást nyújtott át a sértetteknek. A gyakorlatban is a **gazdasági társaság** tényleges ügyvezetőjeként működött. Mellette és vele szoros egyetértésben a II.rendű vádlott irányította a területi képviselőket aszerint, hogy melyik kereskedelmi cégtől milyen fajta árukat rendeljenek meg. Közreműködött az alkalmazottak kiválasztásában is és rendszeresen

megjelent a **(1. sz. gazdasági társaság megnevezése)** telephelyén. Csakúgy, mint a **(2. sz. gazdasági társaság megnevezése)** esetében, a **(1. sz. gazdasági társaság megnevezése)**-nél sem a saját nevén mutatkozott be. A két vádlott együttes tevékenysége volt szükséges ahhoz, hogy a **(1. sz. gazdasági társaság megnevezése)** kereteit felhasználva a sértetteket haszonszerzés végett tévedésbe ejtsék. Ezért sem foghat helyt az a védelmi fellebbezés, amely az I.r. vádlott részfelmentésére irányult. A **gazdasági társaság** kialakításának körülményei és már a kezdeti megrendelések is kizárják az I.r. vádlott jóhiszeműségét.

A III.r. vádlott az I. és a II.r. vádlott cselekményeit mintegy kívülről segítette. Az időközben jogerőre emelkedett pécsi ítéletből megállapíthatóan a **(3. sz. gazdasági társaság megnevezése)** 2002. augusztusában a működését befejezte. Röviddel ezután, 2002. októberében „vásárolta meg” az I.r. vádlott a **(1. sz. gazdasági társaság megnevezése)**-ben az üzletrészt. A III.r. vádlott „céges” számítógépeit ide szállították le. Tényként állapítható meg az is, hogy a III.r. vádlott korábbról ismerte II.rendű vádlottat, hiszen ő - a **(település megnevezése)**-i ügyben lefolytatott bizonyítás szerint - aktívan dolgozott a **(3. sz. gazdasági társaság megnevezése)**-ben is. A III.r. vádlott is rendszeresen látogatott **(település megnevezése)**-re, ahol beleszólt nemcsak az alkalmazottak felvételébe, hanem a **gazdasági társaság** működésébe is. Mindezekből a tényekből az elsőfokú bíróság megalapozottan vonta le azt a következtetést, hogy a III.r. vádlott, bár közvetlenül nem vett részt a bűncselekmények elkövetésében, de I. és II.r. vádlott-társa cselekvőségéről tudva, segített azok elkövetésében.

Az I.r. vádlott és védője, valamint lényegében a II.r. vádlott fellebbezésében is azt az álláspontját fejtette ki, hogy cselekményük legfeljebb bünszövetségben elkövetettnek minősül. Ezt arra alapították, hogy véleményük szerint csak két elkövető személye állapítható meg teljes bizonyossággal, és a bünszervezet egyéb törvényben előírt feltételei sem állapíthatók meg. Ezirányú fellebbezésük valódi célja azonban nyilvánvalóan a bünszervezet megállapítása esetére előírt súlyosabb jogkövetkezmények alkalmazásának elkerülése volt.

A bünszervezet fogalmát a 2001. évi CXXI. tv. módosította, ami a korábbi szabályozástól eltérően a bünszervezetet mintegy „leválasztotta” a bünszövetségről és annak nem mint egy speciális alakzatát írta körül (Kommentár 25. pótlás 204/2. oldal). Megállapíthatóságának feltétele, hogy azt három vagy több személy hozza létre, hosszabb időre alakuljon meg és a csoport szervezetten, összehangoltan működjön abból a célból, hogy 5 évi vagy azt meghaladó szabadságvesztéssel fenyegetett büntetteket kövessenek el. Tekintettel arra, hogy a bünszervezet fogalom-meghatározása a csoportos elkövetést magában foglalja, ebből következik, hogy - mint ahogy azt az elsőfokú bíróság is helyesen megállapította - a bünszervezeten belül működő személyek cselekvősége tettesi, társtetesi, felbujtói vagy bűnsegédi

magatartást is kimeríthetnek (Kommentár 25. pótlás 301. oldal). I. és II.r. vádlottak a **gazdasági társaság** tényleges működésében a sértettek közvetett vagy közvetlen tévedésbe ejtésében egymás tevékenységéről tudva működtek közre. Nyilvánvaló, hogy tevékenységüket összehangolták, hiszen a **(1. sz. gazdasági társaság megnevezése)** telephelyére leszállított árukat szinte még aznap tovább szállították, mindig a Bf.II.32/2007/38.

(település megnevezése)-i (depó megnevezése) depót feltüntetve végállomásként. A gépkocsivezetőknek azonban mindig le kellett adniuk a telefonszámukat, mert a célállomás közvetlen közelében „átírányították” őket egy másik raktárba, amely az eredetileg megjelölt raktárhoz közel esett. A kezdeti készpénzes kifizetések biztosításához is nyilvánvalóan egyfajta szervezettség kellett, hiszen a **(1. sz. gazdasági társaság megnevezése)** nem volt tőkeerős, és az I.r. vádlottnak sem volt megfelelő saját anyagi forrása. Ezt a fajta működést segítette kívülről a III.r. vádlott részben tárgyi eszközökkel, részben pedig a kétségeiket esetleg hangoztató alkalmazottak rendreutasításával.

Nem teszi kizárttá a bünszervezet megállapítását az, hogy a vádlottak között nem volt kifejezett szándéknyilatkozat arra nézve, hogy mennyi ideig működtetik a **gazdasági társaságot**. A megalakulás körülményeiből következően szándékuk nyilván az volt, hogy tevékenységüket mindaddig folytatják, amíg csak lehetséges. A törvény azon feltétele, hogy az elkövetők célja 5 évi vagy ezt meghaladó szabadságvesztéssel büntetendő szándékos bűncselekmények elkövetése, un. objektív büntethetőségi feltételt teremt. Nem jelenti azt, hogy a bünszervezetben tevékenykedő tudatának át kell fogni a tervbe vett bűncselekmények büntetési tételeinek pontos ismeretét (Kommentár 25. pótlás 302. oldal, BH 2002. évi 10. számú Fórum 11-12. pont).

A bünszervezet megállapításához a korábbi szabályozástól eltérően nem szükséges az abban résztvevők közötti alá- és fölérendeltség és a résztvevők közötti feladatmegosztás, vagyis a vertikális felépítés (mint ahogy erre a II.r. vádlott hivatkozott).

Mindezek alapján - egyetértve az elsőfokú bíróság álláspontjával - az ítélőtábla alaptalannak tekintette a bünszervezetben elkövetés megállapításának mellőzésére irányuló fellebbezéseket is.

A teljesség érdekében jegyzi meg az ítélőtábla, hogy a bünszervezetben elkövetés megállapítható azzal szemben is, aki - eseti jelleggel - akár egyetlen cselekményt tettesként vagy részesként valósít meg, feltéve, hogy az elkövető tudata átfogja a bünszervezet Btk. 137. § 8. pontjában meghatározott tárgyi ismérveit (BH 2007. évf. 3. számú jogeset). Ennek alapján a III.r. vádlott bűnössége abban az esetben is megállapítható lenne, ha tevékenysége csupán a számítógépek átadásában merült

volna ki, de az irányadó tényállás szerint a III.r. vádlott más módon is segítette társai tevékenységét.

4.) Ami a VIII.r. vádlott terhére bejelentett ügyészi fellebbezést illeti, az elsőfokú ügyész által részletesen indokolt fellebbezés lényegében felsorolja azokat az elsőfokú bíróság által is megállapított tényeket, amelyekből - az ügyészi fellebbezés szerint - az elsőfokú bíróságnak a VIII.r. vádlott bűnösségére kellett volna következtetnie. A fellebbviteli főügyészség is lényegében ezen ügyészi fellebbezésben előadott indokok alapján kérte a VIII.r. vádlott bűnösségének megállapítását a IV/13. és 14. pontban részletezettek kivételével.

Az ítélőtábla evonatkozásban is mindenben osztotta az elsőfokú bíróságnak az ítélet 69. oldal 2. bekezdésében és 70. oldalán kifejtett álláspontját. Nem vitás, hogy a VIII.r. vádlottban gyanút kellett, hogy ébresszen azon tény, hogy a II.r. vádlottat a **(2. sz. gazdasági társaság megnevezése)**-nél x-ként, míg a **(1. sz. gazdasági társaság megnevezése)**-nél y-ként ismerte, holott, mint később kiderült számára, a valódi neve (II.rendű vádlott neve). Az iratok szerint a II.r. vádlott cégében (2. sz. gazdasági társaság megnevezése) is raktárosként dolgozott, mint a **(1. sz. gazdasági társaság megnevezése)**-ben, ahova a II.r. vádlott ajánlására került. Nem vitás az sem, hogy a VIII.r. vádlottnak nem volt pénze a **(1. sz. gazdasági társaság megnevezése)** üzletrészenek megvásárlására, de elfogadta azt, hogy abban üzlettársként tüntessék fel. Tény, hogy számos olyan dolgot észlelt, amely gyanút kelthetett benne: a szállítmányok főképp éjszaka érkeztek, rögtön továbbszállították azokat, a gépkocsivezetőknek le kellett adniuk a telefonszámukat, tejterméket arra alkalmatlan gépjárműben fuvarozták. Az, hogy a **gazdasági társaság** működésében voltak gyanút keltő dolgok, az alkalmazottak tanúvallomása is alátámasztotta. E személyek büntetőjogi felelőssége az eljárás során fel sem merült. Az elsőfokú bíróság az iratokkal egybehangzóan állapította meg, hogy a **gazdasági társaság** alkalmazottainak tanúvallomása sem támasztotta alá a VIII.r. vádlott bűnösségét. Egybehangzóan állították, hogy a VIII.r. vádlottat csak ritkán látták a **gazdasági társaság** telephelyén, egyiküknek sem volt fogalma arról, hogy a VIII.r. vádlott milyen minőségben van jelen. A II.r. vádlott vallomása szerint az I.r. vádlott 2003. januárjában a VIII.r. vádlottat elküldte a **gazdasági társaságtól**. Az nyilvánvaló, hogy a VIII.r. vádlott büntetőjogi felelősségének megállapítása kizárt azon bűncselekményekre, amelyeket a vádlott társai ez után követtek el. A 2002. novembere és 2003. januárja közötti időszakra vonatkozóan sincs azonban olyan konkrét terhelő tény, amelyből levont következtetés útján ítéleti bizonyossággal lehetne a VIII.r. vádlott bűnösségét megállapítani. Az alapos gyanú a bűnösség megállapításához nem, csak a büntetőeljárás megindításához elegendő. A büntetőeljárás során nem sikerült minden kétséget kizáró módon bizonyítani, hogy a VIII.r. vádlott abban a tudatban vállalta, hogy a **(1. sz. gazdasági társaság megnevezése)**-ben - más anyagi támogatásával - üzletrészt szerez, és működésében közreműködik,

hogy ezzel vádlott-társai jogtalan haszonszerzéssel elkövetett bűncselekményeit segítse. A VIII.r. vádlott korábban az I. és a III.r. vádlottat nem ismerte, az pedig, hogy a II.r. vádlott „hozta magával” (település megnevezése)-ről, ahol a II.r. vádlott ellen büntetőeljárás indult, nem nyújt kellő bizonyosságot a VIII.r. vádlott büntetőjogi felelősséget megalapozó tudattartalmára. A feltárt bizonyítékok alapján inkább arra vonható le következtetés, hogy amikor a VIII.r. vádlottnak gyanússá váltak I., II. és III.r. vádlottak üzelmei és túl sokat kérdezett, valamint követelte a ki nem fizetett munkabérét, az I.r. vádlott épp erre tekintettel megvált tőle. Ez is inkább azt erősíti, hogy a VIII.r. vádlott nem tudott vádlott-társai cselekvőségéről. Az elsőfokú bíróság - az általa is megjelölt gyanús körülmények miatt - azonban helyesen, bizonyíték hiánya okából, nem pedig bűncselekmény hiányában mentette fel a VIII.r. vádlottat az ellene emelt vád alól.

A kifejtettekből következik, hogy az ítélet tábla a VIII.r. vádlott terhére bejelentett ügyészi fellebbezést is alaptalannak ítélte.

A megalapozott tényállásból az elsőfokú bíróság helyesen következtetett a vádlottak bűnösségére és bűncselekményeiket a törvénynek megfelelően minősítette. Jogszabályi hivatkozásai kis mértékben helyesbítésre szorulnak: I., II., III. és VIII.r. vádlottak esetében nem hivatkozott a Btk. 318. § (1) bekezdés I. fordulatára, pedig helyesen azt állapította meg, hogy I., II., III.r. vádlottak a vagyoni elleni bűncselekményeket a sértettek tévedésbe ejtésével követték el, illetőleg a VIII.r. vádlottat e fordulat szerint megvalósított elkövetési magatartás alól mentette fel. Az I.r. vádlott esetében a magánokirat-hamisítás vétségeként értékelt bűncselekmények során nem hívta fel a Btk. 12. § (2) bekezdését, holott helyesen állapította meg, hogy az I.r. vádlott a 3 rb. bűncselekményből 1 rb-t folytatólagosan követett el. A IX.r. vádlott esetében nyilvánvaló elírás folytán tévesen hivatkozott a Btk. 21. § (2) bekezdésére, e § (1) bekezdése helyett, hiszen ez tartalmazza a felbujtói magatartást.

A megítélt polgári jogi igényekkel összefüggésben az elsőfokú bíróság szükségtelenül hivatkozott a Pp. 78. § (1) bekezdésére és a 82. § (1) bekezdésére, mert azok nem az illetéktizetésre kötelezésről rendelkeznek. Ezért ezt a hivatkozást mellőzte az ítélet tábla, míg a többi, már jelzett jogszabályi hivatkozásokat kiegészítette, illetőleg helyesbítette.

Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabásánál irányadó körülményeket helyesen állapította meg I., II., III. és IX.r. vádlott esetében. Azt annyiban helyesbítette a másodfokú bíróság, hogy az I.r. vádlott által az elsőfokú iratok 155/II. sorszáma alatt

becsatolt önvallomásában részletesen feltárta, hogy mely bűncselekmények elkövetésében érzi magát bűnösnek. Az elsőfokú bíróság lényegében erre figyelemmel az I.r. vádlottnál mérsékelt illetéket alkalmazott azoknál a bűncselekményeknél, ahol polgári jogi igényt is előterjesztettek. Ezért az ítéletábra, ha csekély súllyal is, az elsőfokú bíróságtól eltérően, enyhítő körülményként értékelte az I.r. vádlott részbeni beismerő vallomását.

Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása körében helyesen hivatkozott a Btk. 98. § (1) bekezdésére, vagyis a bűnszervezetben elkövetésre. E körben nem hívta fel a Btk. 85. § (2) bekezdését, ezért azt az ítéletábra pótolta. Bár a büntetés kiszabásánál az elsőfokú bíróság alkalmazta a bűnszervezetben elkövetésre megállapított, magasabb büntetési tételeket, ezen elkövetési mód rendelkező részben való feltüntetését azonban elmulasztotta. A büntetés kiszabásával összefüggő rendelkezés annak megállapítása is - csakúgy, mint a visszaesőként, különös vagy többszörös visszaesőként történő elkövetés - hogy a vádlott a bűncselekményeket bűnszervezetben követte el (Kommentár 7. pótlás 724. oldal). Ezt az ítélet rendelkező részében is fel kell tüntetni. Ennek hiánya miatt a másodfokú bíróság határozatának rendelkező részében megállapította, hogy az I., II., III.r. vádlottakkal szemben a büntetést bűnszervezetben elkövetett bűncselekmények miatt tekinti kiszabottnak.

Az ügyész a nyilvános ülésen tartott perbeszédében előadta, hogy álláspontja szerint az I., II. és III.r. vádlottakkal szemben kiszabott főbüntetések inkább enyhék, semmint súlyosak. Ezzel szemben a bűnösnek kimondott vádlottak (I., II., III. és IX.r. vádlott) és védőik fellebbezése a kiszabott büntetések enyhítésére is irányultak. Az ítéletábra a fellebbezéseket etekintetben alaptalannak tartotta. Nem vitás, hogy I., II. és III.r. vádlott többrendbeli, súlyos megítélésű, összességében igen nagy mértékű kárt okozó bűncselekményeket követett el. A bűnszervezetben elkövetésre figyelemmel e vádlottak esetében a kiszabható büntetés tartama 5 évtől 20 évig terjedő szabadságvesztés. Ugyanakkor a számba vett enyhítő körülményekre figyelemmel, amelyek közül nyomatékosan kell értékelni az időmúlást, az ítéletábra indokolatlannak tartotta az I., II., III.r.

Bf.II.32/2007/38.

vádlottal szemben kiszabott főbüntetések lényeges súlyosítását, azt éppen a jelentős időmúlásra figyelemmel arányosnak ítélte.

A elsőfokú bíróság a II. és III.r. vádlott esetében is a törvényi maximumhoz közeli tartamban állapította meg a mellékbüntetés tartamát. Ez megfelelően igazodik e vádlottak által elkövetett bűncselekmények tárgyi súlyához és a vádlottak személyének társadalomra veszélyességéhez. Ezért az ítéletábra alaptalannak tartotta a vádlottakkal szemben kiszabott mellékbüntetés súlyosítására irányuló ügyészi fellebbezést is.

Nem látott lehetőséget azonban e három vádlott, továbbá a IX.r. vádlott esetében a kiszabott büntetés enyhítésére sem. Az I., II., III.r. vádlott esetében az elsőfokú bíróság inkább a törvényi minimumhoz közeli mértékben állapította meg a szabadságvesztések tartamát. Az előbb írtakra figyelemmel (sorozat-jelleggel megvalósított, többrendbeli bűncselekmények, magas kárértékek, II., III.r. vádlott büntetett előélete) a szabadságvesztések lényeges enyhítése nem indokolt, hiszen az már veszélyeztetné a Btk. 37. §-ában írt büntetési célok elérését.

A IX.r. vádlott esetében az enyhítésre irányuló fellebbezés pénzbüntetés kiszabását célozta. A IX.r. vádlott büntetett előéletű, többször volt közokirat-hamisítás büntette miatt elítélve. Előéleti irataiból megállapítható, hogy korábban ugyanilyen bűncselekmény miatt kiszabott, végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés próbaideje alatt is valósított meg közokirat-hamisítást. Akkor (Miskolci Városi Bíróság 6.B.1118/2001/30. számú ítélete) pénzbüntetésre ítélte a bíróság. A most elbírált, ugyanilyen bűncselekményét szintén felfüggesztett szabadságvesztés próbaideje alatt követte el. Ez azt támasztja alá, hogy a IX.r. vádlottat a szabadságelvonással nem járó büntetések nem tartják vissza újabb bűncselekmények elkövetésétől. Ezért - osztva az elsőfokú bíróság álláspontját - az ítélőtáblának is az a véleménye, hogy a IX.r. vádlott esetében a büntetési célok csak végrehajtandó szabadságvesztés kiszabásával érhetők el és annak tartamát az elsőfokú bíróság arányosan állapította meg. Ezért a IX.r. vádlottnál is alaptalannak tartotta az enyhítésre irányuló fellebbezést.

A tényállás kiegészítéséből megállapítható, hogy az **1. sz. magánfél a (1. sz. gazdasági társaság megnevezése)-vel** szemben fizetési meghagyás kibocsátását kérte, amely jogerőre emelkedett. Ezért a másodfokú bíróság a magánfél polgári jogi igényét elutasította és I., II., III.r. vádlott ezen polgári jogi igénnyel kapcsolatos illetékfizetésre kötelezését mellőzte.

A kifejtettekből következik, hogy az ítélőtábla csak az ügyészi fellebbezést ítélte részben alaposnak, ezért az elsőfokú ítéletnek a fellebbezések folytán felülbírált részét a Be. 372. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta, egyebekben a Be. 371. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az I. és a II.r. vádlott által az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe a Btk. 99. § (1) és (2) bekezdése alapján számította be.

A III.r. vádlottat a Be. 381. § (1) bekezdése alapján - figyelemmel a Be. 338. § (1) bekezdésére is - kötelezte a kirendelt védő díjával felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

A Be. 339. § (1) bekezdése alapján a VIII.r. vádlott kirendelt védőjének a másodfokú eljárásban felmerült munkadíja az állam terhén marad.

A tényállás kiegészítéséből megállapítható, hogy a III.r. vádlott vonatkozásában a Pécsi Városi Bíróság ítélete 2007. február 22. napján jogerőre emelkedett. A jelen ügyben elbírált bűncselekmények elkövetési időpontjaira tekintettel a két büntetés quasi halmazati viszonyban áll. Ezért az ítélőtábla a Be. 574. § (1) bekezdés 2. mondatára is figyelemmel felhívta az elsőfokú bíróságot, hogy a III.r. vádlott vonatkozásában az összbüntetési eljárást folytassa le.

Az ítélet ellen a Be. 386. § (1) bekezdésére tekintettel fellebbezésnek nincs helye.

S z e g e d , 2007. évi április hó 12. napján

Gyurisné dr.Komlóssy Éva sk.	Dr.Cserhádi Ágota sk.	Dr.Katona Tibor sk.
a tanács elnöke	a tanács tagja,előadó	a tanács tagja

Bf.II.32/2007/38.

A Szegedi Ítélőtábla Bf.II.32/2007/38. számú ítélete és a Csongrád Megyei Bíróság 2.B.358/2005/155. számú ítéletének I.r., II.r., III.r., VIII.r., IX.r. vádlottra vonatkozó és a jelen ítélettel meg nem változtatott része a mai napon jogerős és I., II., III., IX.r. vádlott tekintetében végrehajtható.

S z e g e d , 2007. évi április hó 12. napján

Gyurisné dr.Komlóssy Éva sk.
a tanács elnöke